

Referat af Grønt Forum

Torsdag den 1. februar 2024

Møder i 2024: 17/4 inkl. dialogmøde, 29/8 afholdes i Åmosen, X Sorø Folkemøde, 21/11 fællesmøde med KMU

Deltagerliste

Leder af Natur og Miljø	Sofie Hjelm Byrnak, formand
Natur og Miljø	Line Strandholm Magnussen, sekretær
Danmarks Jægerforbund	Stig Egede Hansen
Danmarks Naturfredningsforening	Jan Woolhead (afbud Niels Hilker)
Dansk Ornitologisk forening	Lene Smith
Dansk Skovforening	Jens Kristian Poulsen
Friluftsrådet	Jette Kruse
Sorø Kodriverlaug	Michael Torp

Afbud/ ikke tilstede

Danmarks Sportsfiskerforbund	<i>vakant</i>
Naturstyrelsen Storstrøm	Elly Andersen
Naturvejlederforeningen	Kirsten Blicher Friis
Gefion/ Dansk Landbrug	Kurt Pedersen
SF's miljøgruppe	Henrik Rasmussen
Sorø Rigesti Laug	Tina Bratajka

Gæst

Dyreholder Daniel Nøddeskou

Dagsorden

1. Velkomst og godkendelse af referat fra 16/11-23

Referat fra tidligere møder - se <https://soroe.dk/politik-og-indflydelse/politikere-raad-og-naevn/raad-og-naevn>. Referat fra sidst er godkendt.

2. Orientering fra forvaltningen

Orientering om status for naturvejledningen i Sorø Kommune.

Kongskilde Naturcenter (KN) er organiseret som en forening. Foreningen Kongskilde Naturcenter har indgået et partnerskab med Sorø Kommune og Naturstyrelsen Storstrøm og disse tre parter driver sammen Kongskilde Naturcenter. Naturstyrelsen Storstrøm stiller bygninger og arealer til rådighed, Sorø Kommune bidrager med et økonomisk tilskud til naturcenterets aktiviteter og til driften, og Foreningen Kongskilde Naturcenter fylder rammerne ud med aktiviteter.

KN er økonomisk udfordret i 2024, bl.a. fordi en større fondsansøgning til forlængelse af projektet "En Naturvidenskabelig Rejse Langs Susåen" fik afslag lige inden jul 2023, og fordi KN's leder har været sygemeldt siden september, og derfor ikke har søgt andre supplerende midler til budget 2024. Det kommunale tilskud rækker ikke til en fuldtidsansat naturvejleder. Sorø Kommunes centre for Børn og Familier samt Teknik, Miljø og Drift arbejder nu tæt sammen med foreningens bestyrelse om en redningsplan for 2024, herunder et budgetønske til fastholdelse af en naturvejledningsfunktion på Kongskilde Naturcenter i fremtiden. Og der er tæt dialog med Naturstyrelsen.

Kommunen sender Natura 2000-handleplaner i 8 ugers høring den 3.marts.

Sydligst i kommunen ligger Natura 2000-område N163 *Suså, Tystrup-Bavelse Sø m.fl.*, som hovedsagelig omfatter statsejede arealer, som Naturstyrelsen laver plejeplaner for. Kommunen har ansvar for at der sker naturudvikling på mindre privatejede kildeområder og surt overdrev, hvor der kan søges landdistrikts midler til rydninger og pleje.

I midten af kommunen ligger N160 *Nordlig del af Sorø Sønderskov*, som hovedsagelig omfatter fredsskowsarealer ejet af Stiftelsen Sorø Akademi. Miljøstyrelsen planlægger for fredskov i 12-årige skovhandleplaner, som indgår i de kommunale handleplaner.

Nordligst i kommunen ligger N156 *Store Åmose m.fl.*, hvor langt størstedelen er privatejet. Kommunen har i 1. og 2. planperiode arbejdet med at sikre og genoprettet højmoser. I 3. periode skal der ske vedligeholdende pleje. Yderligere indsats fokuserer på klima-lavbundsprojekter til løft af natur og klima.

3. Budget 2024 med aktiviteter

Budgettet blev gennemgået mvh. faste udgifter til mødeforplejning, annoncering og uddeling af Grønt Forums Miljøpris. Fra 2023 har kommunen ikke en side i Sorø Avis, så annoncering før og efter uddeling af Grønt Forums Miljøpris koster det samme som uddeling af prisen. Fremadrettet annonceres via kommunens nyheder og Facebook, på foreningernes hjemmesider og nyhedsbreve samt digitale platforme som "Dit Sorø".

Uddeling af Grønt Forums Pulje til projekter i 2024:

Alle ansøgere modtager støtte, men ikke alle får det fulde ansøgte beløb.

Ansøger	emne	bevilliget
Kongskilde Naturcenter	Events med "Sorø Summer" rygsække	kr. 20.000
Grønnegården	Biodiversitet, vild med vilje og krible krable	7.000 kr.
Magdalenehaven	2 projekter: Jord til bord - fra spire til høst Science - med skovvogn og naturtasker.	6.614 kr.
Ruds Vedby Skole	Genetablering af æblelunden i Ruds Vedby nu med bier	5.000 kr.
Naturbørnehuset	Plantekasser	5.000 kr.

4. Opfølgning på sidste møde

- Dialog med KMU om fokus på klimahandling og forslag om aktiviteter til Sorø Folkemøde. Endnu ikke på plads, om der kommer et Sorø Folkemøde i 2024.
- Rundvisning i grusgrav i Munke Bjergby til marts (ligesom planlagt for Friluftsrådets årsmøde). Jette er tovholder for endnu en rundvisning for Grønt Forum og evt. politikerne.
- Renovering af Sorø Sø og Tuelsø stierne. Kommune og Stiftelsen har bolden. Det kan overvejes at søge LAG-støtte.

5. Forberedelse af dialogmøde

- Der var enighed om, at det primære emne var forankring af Kongskilde Naturcenter i Sorø Kommune.
- Nedsættelse af arbejdsgruppe. Gruppen besluttede uden Niels Hilkers tilstedeværelse, at han var god til at starte en mailkorrespondance. Jan W. vil videreformidle beslutningen. De vil gerne invitere en fra Kongskilde Naturcenter til at komme med lille oplæg om aktiviteter og bidrag de seneste år. Line skriver rundt i Naturnetværk for Region Sjælland, om de andre kommuners naturvejledere, deres ophæng, økonomi mv.

6. Pause

7. Dialog om pleje af Flommen og Bimosen. v/ dyreholder Daniel Nøddehou

Daniel har siden 2023 afgræsset på Grydebjerg Engen, på sydlig del af Flommen og i Bimosen. Han praktiserer rotationsgræsning med Hereford kvæg i små græsningsfolde, hvor dyrene flyttes dagligt. Han har ikke vinterkvarter, så lige pt. går der dyr i Bimosen (som ikke har været græsset i en længere periode op til).

Daniel havde taget en præsentation med om regenerativt landbrug som driftsform. Han pegede på positive resultater omkring kulstof-opbygning i jorden, bedre vandtilbageholdelse, større og mere robuste plantesamfund i engen, højere biodiversitet af svampe, insekter mv. i jorden fordi der ikke sprøjtes eller bruges kunstgødning. Metoden skulle også give højere næringsværdi med flere sukkerstoffer i græs og urter.

Jan fra DN mener, at Flomengene og Bimosen er særligt fine skovenge, hvor der allerede er meget kulstof og høj biodiversitet, så det ikke giver mening af græsse efter en metode, der skal fremme mere græs. Michael fra Sorø Kodriverlaug mener, at metoden (stribeafgræsning) medfører en risiko for udryddelse af sjældne arter, som kun findes på enkelte lokaliteter. Daniels svar var, at han netop ved metoden kan styre afgræsningen, så der kan græsses uden om de steder hvor de sjældne arter vokser. Det mente Michael ikke var realistisk at gennemføre i praksis.

Sorø Kommune er kontaktet, og vil få konsulent til at undersøge metodens eventuelle påvirkning af engene nærmere.

8. Bordet rundt/ nyt fra foreningerne.

VE energiparker genererer midler til en Grøn Pulje, som skal fordeles til lokalområdet. Der er kommet flere penge til siden vindmøllerne ved Stenlille. Der kommer er sag op politisk her i foråret om Grøn Pulje i forbindelse med Vedde solcellepark.

9. Næste møde er den *17/4 inkl. dialogmøde.*